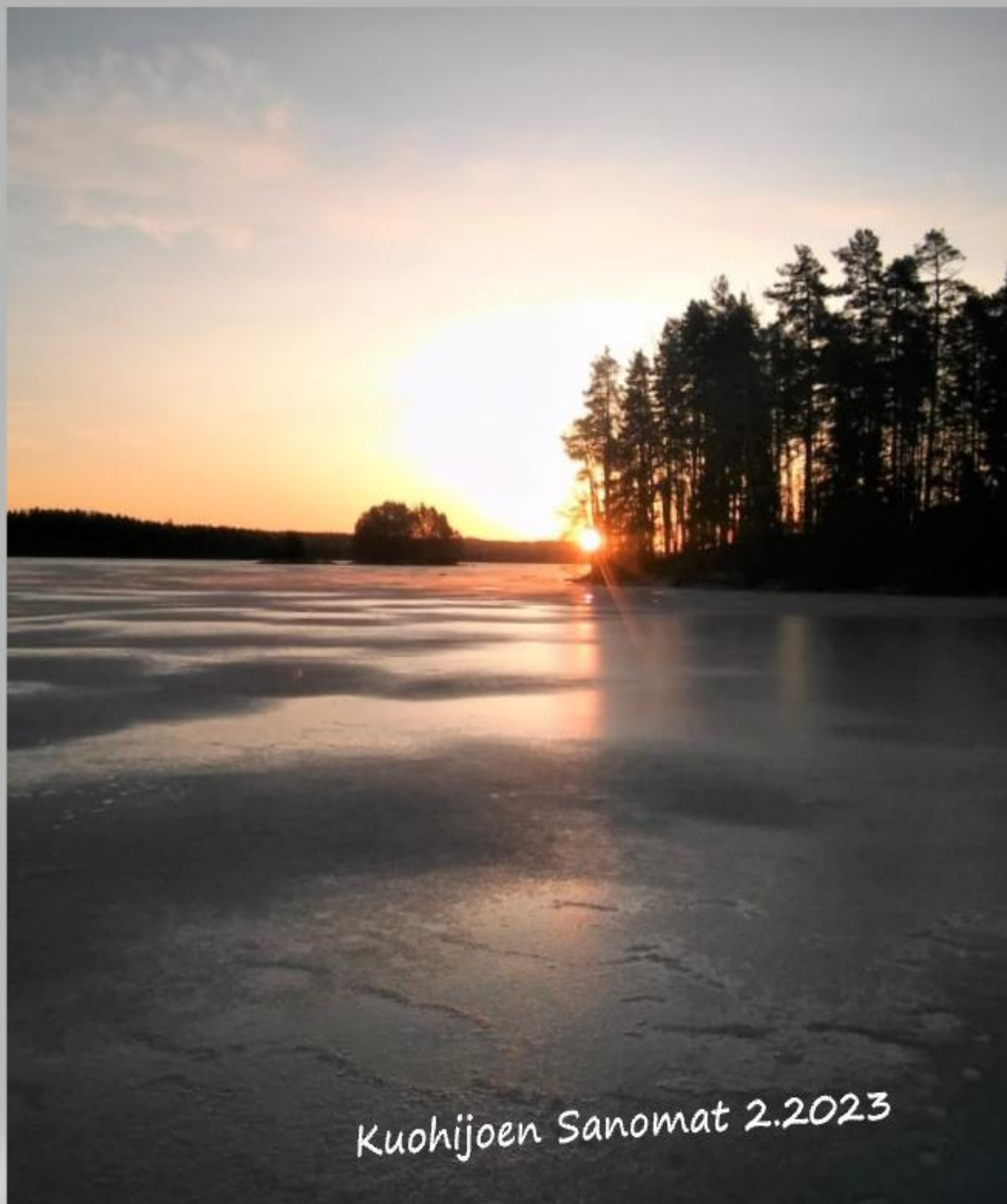

"järven aalto jäätynyt on talvipakkasessa..."

Kuva: Juha Sormunen

KUOHIOEN SANOMAT

Puolueista, rahasta ja ilmoituksista riippumaton aikalaisen ilmainen uutislehti.
Päätoimittaja: Arnold Kirveskoski, kylätoimittaja Yrjö Järventausta, lintutoimittaja Edvard Kuiri, kalatoimittaja E. Kiviriippa ja kulttuuritoimittaja Rafael Martikainen.
Logo; Kylän nimikkolintu, kuva Tapani Lindstedt. Toimituksen osoite: Posentie 2, 14980 Kuohijoki, raimo.maurola@elisanet.fi P. 040 8228192. Kolmastoista vuosikerta .2023 n:o 2.2023. Netissä: Kuohiojen Sanomat

Pääkirjoitus

Oli aika, jolloin televisiota ei ollut, mutta oli; metsäradio. ”*Oi niitä aikoja...*”

Moni kuusentaimi on ehtinyt täyteen mittaansa siitä, kun metsäradio lähes kahdeksankymmentä vuotta sitten aloitti toimintansa. Monta havumetsien miestä, kylältäkin, on sen jälkeen ehtinyt hankkia metsästä toimeentulonsa, elättää perheensä ja siirtyä eläkkeelle – ja ajasta ikuisuuteen.

Muistanpa kuunnelleeni metsäradiota joskus 1949-1950 vaihteesta saakka, jolloin metsäradion juontajana toimi Suomen sinivalkoinen ääni, sittemmin urheilutoimittajana kaikille tutuksi tullut, Pekka Tiilikainen. Vuosien mittaan tutuksi tulivat kotimainen kansanmusiikki ja iskelmät. Kestosuosikkina; Metsäkukkia, joka kuultiin lähes joka keskiviikko. Varsin suosittu oli myös Metsä-Kallen kirjelaatikko, johon sai lähettää kysymyksiä, ja joihin sai myös vastauksia. Käsiteltiin myös metsätyömiesten palkkoja - ja oikeuksia, hevosten hoitoa, erinäisiä ongelmia ynnä muita ajankohtaisia aiheita. Metsästä kun elettiin ja eletään yhä, niin elää myös metsäradio. ”*Metsään on tullut jo syys...*”

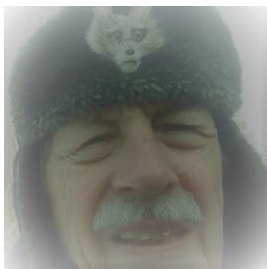
Metsä, paitsi että se on edelleen monien ihmisten tulon lähde, niin se on aina ollut tieteen ja taiteen tutkimuskohde, kuin myös ihmisten, sotilaiden ja lukemattomien eläintenkin suojapaikka. Metsä, se on innoittanut monia taiteentekijöitä suurenmoisiin teoksiin. Metsä, ja havumetsien miehet, ne edustavat voimaa, ahkeruutta ja luovuutta parhaimmillaan, Siis, jos kaipaat luontoa, rauhaa tai inspiraatiota – mene metsään.

”*Metsän poika tahdon olla, sankar jylhän kuusiston...*”

Havun tuoksuisin terveisin

Arnold Kirveskoski päätoimittaja

Kylätoimittaja Yrjö Järventausta

Mitä metsissä tapahtuu? ”Poliisi on ottanut jälleen kiinni mielenosoittajia Kolarin Aalistunturilla”.

No, hakkuita tietenkin. Aukkoja siellä ja aukkoja täällä, niin kylälläkin. Eikä siinä sen ihmeenpää. Aina on metsiä hakattu, ja aina ne ovat uudelleen kasvaneet. Aikoinaan luontaisesti, mutta nykyisin metsien käyttö on hyvin pitkään ollut säänneltyä. Lisäksi on perustettu suojelualueita, niin yksityisten kuin valtion omistamille maille. Ja aina se on tuottanut hyvinvointia koko yhteiskunnalle. Mutta viime aikoina myös pahoinvointia joillekin ryhmille. Metsättömällä tavan miehellä riittää ihmettelemistä, mistä oikein on kyse, kun puhutaan hakkuista ja vihreästä siirtymästä. Jälleen on nähty, kuinka nuoret ns. aktivistit ovat mielensä ilmaisuna leiriytyneet hakkuutyömaille ja lukinneet itsensä metsäkoneisiin, estääkseen laillisia hakkuita, silläkin uhalla, että he syyllistyvät rangaistaviin tekoihin. Tuo joukko, pääasiallisesti nuoria teini-ikäisiä, taistelevat omasta mielestään maailman pelastamiseksi, mutta samalla he asettavat tulevaisuutensa peliin. Kaikista heistä ei voi tulla kansanedustajia. Mutta siviilirohkeutta näiltä nuorilta ei juurikaan puutu. Silläkin on oma arvonsa. Aika tulee näyttämään mihin se johtaa.

Bussilla kauppamatkalle

Talkoista tuttu Tarja Virtanen, sieltä Mäkelän mäeltä, lähetti mukavan tarinan bussimatkasta Lammille, joka on tarkoitettu niille, joilla ei ole omaa kuljetusta. Tarinan lopuksi bussin reitti ja aikataulu.

Oli mukava perjantainen pakkasaamu tammikuussa, kun naisten kanssa päätimme käyttää joukolla kyläpussia. Meitä oli 6

naista ja kaksi miestä matkassa. Kaikki tulivat kyytiin Pälkäneen puolelta, joten lammilaiset ovat ehkä äveriäämpiä ja kulkevat vain omilla autoillaan. Kyläpussihan on Hämeenlinnan kaupungin tarjoama etu ikäihmisille, jotta nämä pääsevät lähimpään taajamaan ostoksille ja muille asioille. Meidän pussi oli siis bussi, jota tällä kertaa liikennöi Matka-Vekka. Ja hyvin on asiat hoidossa heillä: bussissa ei ollut mitään vikaa, uudehko pikkubussi, johon mahtuu parikymmentä henkeä. Matkan onnistumiseen vaikutti myös erittäin ammattitaitoinen ja palvelualtis kuljettaja. Hän huomioi Lammille tullessa kaikki pysäkit, mihin meillä oli asiaa. Ensin pysähdyttiin hyötyjäteroskiksella, sitten S-kaupalla ja viimeksi K-kaupalla. Kun sitten tultiin kotiin, kuljettaja vei perille pihaan kaikki apua tarvitsevat. Ja vaikka olisi itse selvinnytkin, niin kuljetus järjestyi silti.

Mutta palataanpa takaisin lähtöön. Meitä oli Asta, Sinikka, Soili ja minä Tarja tulossa kyytiin Lammintien risteyksestä. Meitä ennen pussissa istui jo Ulla, joka pääsi kätevästi kotoa matkaan. Sitten ajettiin pikkumatka Leenan kotitien päähän ja porukkaan liittyivät Leena ja Heikki. (Ei Leena ole vaihtanut miestä, Heikki on kaveri.) Ja vähän ennen Hämeenlinnan rajaa sakkiin liittyi vielä Seppo mökiltään. Tunnelma pussissa oli iloinen ja odottava. Kuulumisia kerrottiin ja höpöteltiin sitä sun tätä. Keli oli hyvä ja kuljettaja ajeli sopivaa vauhtia. Katseltiin ohikiitäviä taloja ja kauniita maisemia. Oli uuttakin katsottavaa, kun ei menty ihan suorinta päällystetietä, vaan poikettiin myös Lieson kylässä. Harmi vaan, kun ei sieltä ketään tullut mukaan. Ihmeteltiin, kuinka matka menee näin nopeasti. Mutta niin se matka joutuu, kun juttelee kaverin kanssa ja saa rauhassa tutkia ympäristöä, koska ei tarvitse tietä tarkkailla auton ratissa.

Perille tultiin aikataulun mukaan ja siitä sitten lähdettiin kukin omille teilleen. Joku meni yksin ja jotkut yhdessä kaverin kanssa. Monenlaista asiaa toimitettiin ja palveluja käytettiin parin tunnin aikana: roskat, apteekki, ruokakauppa, rautakauppa, hautausmaa, kirppari, kirjasto ja kahvila. Aikaa perillä oli juuri sopivasti. Ensin hoidettiin muita kuin ruokaostoksia. Eihän ruokia voi lämpimässä pitää, vaikka toisen kaupan tuulikaapissa on kyllä mahdollisuus säilyttää tavaroita pienessä lokerossa. Sitten käytännöt

erosivat: toiset hoitivat ensin ruokapuolen ja sen jälkeen vasta kahvinjanon. Toiset menivät päinvastaisessa järjestyksessä. Molempi parempi. Hyvin meni, kun huomasi lähteä ajoissa kahvilta kauppaan. Kaupassa oli mukava miettiä, kuinka paljon voi ostaa, että tavarat mahtuvat kahteen laukkuun. Kyllä silmällä aika hyvin näkee, sinne menivät, eikä tyhjää tilaa jäänyt.

Paluumatka alkoi sitten S-kaupan edestä sovittuna ajankohtana. Kasseja ja laukkuja kannettiin bussiin iloisella mielellä. Oli mukava päästä istumaan parin tunnin kuljeskelun jälkeen. Kerrottiin kavereille, mitä oli ostettu ja kuultiin juttuja nuoruuden seikkailuista. Taas ihmeteltiin, kuinka nopeasti matka joutuu. Tuossa tuokiossa oltiin Nestorin liikan pysäkillä. Minulla oli potkukelkka kylällä ja sillä tavarat tulivat helposti kotiin. Loppupäivä meni tapahtumia mielessä kertaillessa.

Käyttäkää siis kyläpussia. Saatte 5€:lla mukavan kyydin ja yhteistä oloa tuttujen tai uusien tuttavuuksien kanssa. Hieno kokemus. Tarja Virtanen

PERJANTAI

Lammi – Lieso – Avuskulma – Kuohijoki –
Porraskoski – Lieso – Lammi

Lammin linja-autoasema	9:15
Lieso	9:30
Avuskulma (Kuivala)	9:40
Kuohijoki	9:55
Porraskoski	10:05
Lieso (Pitkäkuja)	10:20
Lammi	10:35
paluu samaa reittiä	12:45

Kyläpussin puh. 040 774 3848

Kyläpussit

Kenelle Kyläpussi on tarkoitettu?

- Kyläpussi on kaikille avointa liikennettä.
- Erityisen hyvin Kyläpussi palvelee ikäihmisiä tarjoten asiointiyhteyden lähitaajamaan.
- Asiointiaikaa noin 1,5 tuntia.

Miten ja mistä kyytiin pääsee?

- Kyyti tilataan edellisen päivän aikana Kyläpussin puhelinnumerosta.
- Puhelinnumerot, aikataulut ja reitit löytyvät erillisistä esitteistä.
- Autoon saa nousta mistä tahansa reitin varrelta.
- Lisäksi Kyläpussi hakee kutsusta jopa kotiovelta asti. Reitiltään se poikkeaa enintään kaksi kilometriä.
- Autoon nousemisessa, poistumisessa ja tavaroiden kantamisessa autetaan tarvittaessa.

Paljonko Kyläpussissa matkustaminen maksaa?

- Matka maksaa 2,50 euroa / suunta.
- Lippu maksetaan kuljettajalle.

Kuva: Risto Keino

Tuulet tuiversivat 11.2.2023 Tossunmäessä ja saivat naavat melkein vaaka-asentoon...

Ripa kirjoitti: Maailan lopun reunalla ja ilmastonmuutoksen kourissa, naavoilla ainakin pyyhkii hyvin, kyllä kai sekin on hyvä merkki edes jostain.

Havumetsien miehet sen tietävät, että runsas naava puissa kertoo metsän hyvinvoinnista.

Liikkuvat leidit

sävähdytti jälleen. Tällä kertaa potkuriretkellä. Lähes kevätpäivän olosuhteissa jokunen urhokin oli uskaltanut soluttautua mukaan. Eihän se ole ihmekään, kun on niin viehättävää seuraa.

Kuva: Heikki Lukkarla

Lukijan palsta

Tällä palstalla julkaisemme lukijoiden kirjoituksia kylältä ja muualtakin. Kirjoituksen pyydämme Word asiakirja- muodossa. Toimitus pidättää itselleen mahdollisuuden tehdä kirjoituksiin tilan käyttöön nähden pieniä korjauksia asiasisältöä muuttamatta.

Eija Nanz kirjoitti Kyprokselta

Turkki valtasi kyproksen saaren pohjoispuolen vuonna 1974 -myös meidän ystävät kuten monet muut joutuivat pakenemaan tänne eteläpuolelle.tämän nyt kaikki varmaan tietävätkin, joten ei enempää historiasta. me asumme n 10km rajasta , jonka takana alkaa famagustan yliopistokaupunki, joka ennen oli kyproksen pääkaupunki . nykyään rajan ylittäminen on helppoa - täytyy

näyttää vain henkilökortti -käymme näiden paenneiden ystäviemme kanssa
 siellä usein syömässä. heillä tietysti vieläkin tunteet pinnassa, kun
 näkevät esim. heidän ränsistyneen
 talonsa. ymmärrettävää, mutta niinkauan kun erdugan on vallassa, ei
 varmasti tapahdu
 muutosta. hänethän me suomessakin nyt tunnetaan koviksena . no se
 siitä.
 nyt ensimmäinen katastrofi: täällä oli syksy ja "talvi" erikoisen
 lämmin. ei tarvittu lämmitystä ennen tammikuuta.
 sitten alkoi tapahtua. tammikuun puolivälissä satoi kaatamalla kaksi
 päivää.
 lähdimme silti lauantai- aamuna ostoksille. ensin ei ollutkaan mitään
 hätää,
 kunnes lähempänä merta tuli kadulla vastaan "järvi" - vettä kadulla
 ainakin 50cm
 noin 50 metrin pituudella - autoja vesimassassa jumissa. minun
 rallikuskini
 päätti sukeltaa joukkoon -kuravesi roiskui ikkunan yli katolle - ei
 nähtykään
 paljon mitää , mutta päästiin yli.
 kotimatka päätettiin tehdä toista kautta - vähän ylempällä alueella -
 siellä
 vielä pahempi tilanne - viemärit eivät enää vetäneet ja vesimassa vain
 suureni -
 joku traktorikuski viittoi siellä - kääntykää takaisin - se ei käynyt,
 koska
 sielläkin autoja jumissa. ajettiin jalkakäytävälle ja pääsimme
 koukkailtuamme
 sinne sun tänne vihdoinkin ehjänä kotiin - vain autonkilvet olivat
 saaneet kyytiä vesimassassa sitten tämä kauhea katastrofi.
 viikko sitten sunnuntai ja maanantai välisenä yönä heräsin n. klo 3
 (täällä
 sama aika kuin suomessa) ihmeelliseen huojuntaan - sänky alkoi keinua -
 luulin
 ensin, että olin nähnyt unta - EN -huojuminen vain lisääntyi -niinkuin
 aallokossa - äkkiä ylös ja alakertaan.
 siellä sitten tunnusteltiin, tapahtuuko vielä jotain -EI huomattu enää
 mitään .kesti ehkä vain 2-3- minuuttia ja sen jälkeen täällä oli kaikki
 ohi. ystävämmme
 tekivät aivan saman havainnon. sitten katsottiin tietysti ensimmäiset
 uutiset ja
 asia selvisi - aivan hirvittävää -järkyttävää koko maailman asiat
 sekaisin!!!
 totesin juuri, että tämän talon seinässä on pitkä poikittainen särö,
 mutta en
 tiedä, onko se ollut siellä jo ennen tätä järistystä. ei nyt kuitenkaan
 mitään
 pahempaa täällä sattunut, mutta oli kyllä kammottava kokemus.
 täällä on jo monia vuosia ollut tarkat säännöt, että talot pitää
 rakentaa

maanjäristystä kestäviksi. turkkikin on kerännyt maanjäristysveroa jo vuosia, joilla rahoilla piti kunnostaa taloja maanjäristystä kestäviksi. minnekähän nekin rahat ovat menneet - ei ainakaan talojen kunnostamiseen. siitä valasjutusta en tiedä mitään tarkempaa - en ole ikinä kuullut, että tänne rantautuisi valaita - mutta olettavat, että se johtui juuri maanjäristyksestä - se olisi loogisin ajatus. no niin , nyt annan sinulle vapaat kädet ,mitä haluat kirjoittaa kuohijoen sanomiin
terkut teille eija ja wilfried

Kulttuuritoimittaja *Rafael Martikainen*

Allakka, eli almanakka on vuosisatoja ollut ihmisten tärkeä tiedon lähde. Suomessa allakka ilmestyi ensikerran vuonna 1705. Siitä on aina nähty juhlapyhät, ajan kulku, auringon- ja kuun nousu, sekä muuta erilaisin merkein annettua tietoa. Allakka on ollut perustana muun muassa sääennustuksille, kylvöille ja sadonkorjuulle. Onpa se toiminut myös alustana mitä erilaisimmille ennustuksille ja salaliittoteorioille.

Näin talvikuukausien aikana voinee tarkastella tunnettua vuodenkiertoa, ja yrittää paikata kulttuurivajetta, vaikka lyriikan keinoin.

Kuukaudet

Tammikuussa talvi taittuu,
varsiseepi tammen lehvä,
kallistuupi maa etelään.
lumipeite yllä maan.
Jäinen kansi järven päällä,
ikkunoissa kuuran kukka,
mökin muori kehräämässä,
rukki pyörii hämärässä.
Lankakerä kasvamassa,
äijä selaa almanakkaa,
kertoo Paavonpäivä,
talven lumentulon puolivälin.

Helmikuu hellitä ei kylmä,
kasvaa kuu kupera,
tupapäivät täyttäneet on allakan,
kun vietetty on juhlatonta kuuta.
Loistaa kastehelmi kuutamolla,
kuin metson silmä pakkasella,
kissan kiima ja pitkät suojasäät,
niitä aina kevät kylmä seurannut.
Hakattava hellapuita taloon,
hormi pitkä nuohottava,
sitten kylmä kyly siivottava,
eipä kuuta kummempi.

Kalatoimittaja *E Kiviriippa*

Jäät vahvistuivat viikolla kolme, siinä määrin, että talvikalastus pääsi alkuun. Juha Sormunen heräsi aamuhämärissä unestaan. Unessa hän oli ollut paistamassa haukifileitä. Nähty uni kirvoitti kalamieheksi tunnetun Jussin mielen niin, että hän oli heti rynnistänyt ikkunaan katsomaan, olisiko nyt kalastuskeli. No olihan se, ainakin Jussin mielestä. Siitä siis järvelle iskukoukkuja laskemaan. Ehti hän sentään sitä ennen pienen aamupalan nauttimaan. Kamppeet pulkkaan ja suunta rantaan. Siitä alkoi Jussin tämä kalastuskausi. Seitsemäntoista iskukoukkuja Jussi oli varustanut valmiiksi jo ennen joulua. Syöttikalat olivat pakasteessa syyspilkiltä asti odottaneet tarjoilua hauille.

Niin innostuneesti mies teki matkaa jäälle, että vasta jäälle päästyään huomasi avannon merkkirisut unohtuneen. Sattuuhan sitä. Mutta ei hätää. Soitto läheisen saaren omistajalle Ilmarille: saisiko rantapusikoista repiä merkkirisut? Lupa heltisi kalamiesten ystäväksi tunnetulta Ilmarilta, vaikka hän ei itse kalastakkaan. Se pulma ratkesi siihen. Sitten piti löytää kalaisa paikka, mihin koukut olisi parasta laskea. Siihen ei Jussilta kauaa aikaa kulunut, olihan hän jo runsaan kolmenkymmenen vuoden ajan kolunnut näitä Kuohijärven rantoja. Ensimmäisen reiän kairaus osoitti syvyydeksi noin viisi metriä. Se oli Jussin mielestä hyvä aloitussyvyys, kunhan koukun säätää noin puolimetriä pohjasta.

Koukkujen laskeminen sujui Jussilta ongelmitta, kunnes viidennen koukun kohdalla, tapahtui odottamatonta: Jussi huomasi, että ensimmäisen avannon risumerkki heilui kuin lippu ikään. Hienoinen hymy käväisi miehen huulilla, kun hän lähti takaisin. Risukko heilui edelleen, mikä oli varma merkki siitä, että kala on kiinni koukussa. Mutta onko se matikka vai hauki?

Haukihan se oli. Siitäkös Jussi oli mielissään, kun unensa näin käynyt oli toteen.

Hauki, se on ollut Jussille aina tärkeä ruokakala, toisin kuin monilla haukea vieroksuvilla ns. kalamiehillä. Jussi fileoi hauen poistamalla ensin keskiruodon. Sen jälkeen hän halkaisee fileet pituussuunnassa. Vatsan puoleinen filee on ruodoton! Selkäpuolen fileen hän jauhaa myllyssä ja siitä ruustinna tekee kalapullia. Sen ruodottoman puolen Jussi paistaa voissa ja sitä se vetää suuhunsa kuin Simo hilloa.

Lintutoimittaja *Edvard Kuiri*

”Pihabongaus - BirdLife Suomi <https://www.birdlife.fi/tapahtumat/pihabongaus>

Pihabongaus järjestetään joka vuosi tammikuun viimeisenä viikonloppuna, seuraavan kerran 28.–29.1.2023. Pihabongauksen tavoitteena on innostaa tarkkailemaan ...

Pyysin lukijoilta kuvia lintulaudoilta. Avustajamme Risto Keino onnistui näissä olosuhteissa saamaan useita havaintoja, joista kuvia alla. Riston, kuten muidenkin avustajiemme mukaan, kylän lintuelämässä on hiljainen vaihe. Ristolla kuitenkin tuo piilokoju on osaltaan aikaan saattanut kuvakokoelman. Kiitos siitä.

Risto kirjoitti:

Kaksi helmipöllöä äänteli 11.2.2023 Kieronpuun kalliolla.

Linnut olivat arkoja, vaikka olin piilokojussa. Varpushaukka pitää ne varpaillaan. Tänään 29.1.2023 oli hiljaisempaa, kun piti kuvia saada. Oli siinä kumminkin punatulkkuja, keltasirkkuja, pikkuvarpusia, sinitäisiä, tali- ja hömötinttiä ja ihme kyllä vaihteeksi yksi töyhtötiainen, mutta kuvaa en siitä saanut. Paskanärhiä, harmaapäätikka, naakka ja pyrstötiainen poikkeus. Siinä päivän havainnot.

Kuvat: Risto Keino

TIETOSUOJALAUSEKE

Kuohijoen Sanomat on kylälle suunnattu ja harrastuksena toimitettu, ilmainen silloin tällöin sähköpostissa piilokopioina jaettava lehti. Lehti suojaa tilaajien yksityisyyttä soveltuvan lainsäädännön mukaisesti.

Tilaajatiedot Tilaajatiedostoon tallennetaan tilaajan tahdon mukaisesti tilaajan nimi ja sähköpostiosoite sekä mahdolliset muut tilaajan antamat tiedot kuten puhelinnumero tms. Tietoja ei luovuteta muihin tarkoituksiin.

Tilaajatiedot ja niiden käyttö

Tiedot kerätään ainoastaan siihen tarkoitukseen, että Kuohijoen Sanomat voidaan lähettää tilaajilleen. Tilaus katsotaan suostumukseksi rekisteriin. Tilaajan tiedot poistetaan pysyvästi, kun tilaaja on ilmoittanut lopettavansa tilauksen. Lehden lakatessa tilaajatiedosto tuhotaan pysyvästi.

Rekisterinpitäjä: Raimo Maurola, Minttutie 28 D 27 01300 Vantaa, puh. 0408228192 raimo.maurola@elisanet.fi